

HEDEN
TER BESLISSING
Aan
de minister

Akkoord
fcw 10/3

Generale Thesaurie
Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

nota

Kabinetsreactie voorlopige Commissiebeoordeling eerste Poolse betaalverzoek HVF

Persoonsgegevens

Aanleiding

- Op 29 februari jl. publiceerde de Europese Commissie (de Commissie) haar voorlopige positieve beoordeling van het eerste Poolse betaalverzoek uit de Herstel- en Veerkrachtfaciliteit (HVF). Deze bevat ook een beoordeling van de zogenaamde supermijlpalen op gebied van rechtsstatelijkheid.
- Het betreft een betaalverzoek van 6,3 miljard euro.
- Het Economisch en Financieel Comité (EFC) zal haar opinie hierover op 21 maart as. vaststellen. De Kamer wordt met bijgaande brief voorafgaand aan het EFC geïnformeerd over de kabinetsappreciatie van de voorlopige positieve Commissiebeoordeling.

Datum

8 maart 2024

Notanummer

2024-0000201680

Bijlagen

1. Brief kabinetsreactie

Beslispunten

- Graag uw akkoord met de inhoud van bijgaande brief, waarin het kabinet aangeeft de positieve Commissiebeoordeling van de supermijlpalen op gebied van rechtsstatelijkheid te kunnen steunen. De kabinetsinzet is in hoogambtelijk verband (BZ, FIN, EZK, AZ) afgestemd.
- Graag uw akkoord met het doorgeleiden van voorliggende concept Kamerbrief naar de CoCo van 12 maart en de MR van 15 maart as..
- Graag uw akkoord met het openbaar maken van de nu voorliggende nota, conform de beleidslijn Actieve openbaarmaking nota's.

Kernpunten

- De Commissie komt tot de conclusie dat Polen voldoende voortgang heeft gemaakt op het gebied van supermijlpalen om een eerste uitbetaling van middelen te rechtvaardigen.
- In de kabinetsreactie wordt aangegeven dat NL de analyse van de Commissie kan steunen, en voornemens is om mee te gaan in de (verwachte) consensus voor een positieve EFC-opinie.
- Deze inzet is de uitkomst van een brede verkenning van opties, waaronder de optie om de kwestie door te geleiden naar een Europese Raad (noodremprocedure) omdat de Commissiebeoordeling op punten nog niet volledig aan de formeel-juridische vereisten voldoet die aan de supermijlpalen gesteld zijn. Dit is echter een zwaar middel. Vanwege de positieve aanvullende stappen van Polen, de duidelijke bevestiging van regering Tusk zich in te zetten voor de eerbiediging van de voorrang van het Unierecht en de rechtspraak van het Hof van Justitie, is alles overwegende (na bespreking met

AZ, BZ, EZK en FIN) het voorstel dat Nederland de analyse van de Commissie kan steunen en niet zal kiezen voor de noodremprocedure.

- In de kabinetsreactie wordt onderkend dat op een aantal punten de huidige wetgeving nog verder zal moeten worden aangepast om de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht nog steviger en structureler te verankeren. Het blijft voor het NL noodzakelijk dat de Commissie ook bij volgende betaalverzoeken zorgvuldig toetst of de rechtsstaatmijlpalen nog altijd bevredigend zijn verwezenlijkt.

Toelichting

- In voorliggende brief wordt een korte samenvatting gegeven van de voorlopige Commissiebeoordeling van de supermijlpalen in het op 15 december 2023 ingediende eerste betaalverzoek van POL voor HVF-middelen.
- De supermijlpalen hebben betrekking op de hervorming van de Tuchtkamer zodat deze voldoet aan de eisen van rechterlijke onafhankelijkheid en onpartijdigheid; hervorming van de tuchtprocedure; en instelling van een herzieningsprocedure voor rechters die onrechtmatig zijn geschorst.
- Invulling van de supermijlpalen vormt een voorwaarde voor het ontvangen van middelen uit de HVF. Een goedkeuring van deze mijlpalen in het kader van het eerste betaalverzoek, ontsluit daarmee ook de verdere uitbetalingen uit de HVF voor Polen.
- De Commissie komt tot de conclusie dat Polen voldoende voortgang heeft gemaakt op het gebied van deze supermijlpalen om een eerste uitbetaling van middelen te rechtvaardigen.
- Uit de Commissiebeoordeling volgt wel dat de huidige Poolse wetgeving ook na de op 15 juli 2022 in werking getreden wetswijziging op het Hooggerechtshof vanuit formeel-juridische perspectief nog altijd een aantal bepalingen bevat die door het EU Hof in strijd zijn bevonden met het Unierecht. Dit wordt volgens de Commissie ondervangen door aanvullende maatregelen genomen door de regering Tusk, door de jurisprudentie van het EU Hof, alsook de hernieuwde verbinding van deze regering aan de voorrang van het EU-recht, zoals tot uitdrukking gebracht in het op 18 februari jl. door Polen gepresenteerde actieplan.
- De brief wordt medeondertekend en parallel voorgelegd aan de minister van Buitenlandse Zaken.

Communicatie

Niet van toepassing.

Politiek/bestuurlijke context

Motie Sjoerdsma, Piri, Van der Lee, Dassen van 26 oktober 2023, die de regering verzoekt om met de Europese Commissie in gesprek te gaan over het zo snel mogelijk vrijgeven van Europese middelen, zodra een nieuwe regering de vereiste rechtsstaathervormingen heeft doorgevoerd; en de regering verzoekt om Nederlandse expertise beschikbaar te stellen indien de Poolse regering dat wenst.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Niet van toepassing.